GIRONA NOTICIES.COM + Periodisme

El fet diferencial.

Opinió | 23/07/2011 | 08:55

Això va ser així durant els anys 20 i 30 del segle passat.

Es deia així: el fet diferencial català.Catalunya, un fet diferencial dintre d'Espanya. Això va ser així durant els anys 20 i 30 del segle passat. I en el llenguatge col•loquial catalanista durant bona part del franquisme. Però després aquesta expressió va anar decaient, i va desaparèixer pràcticament quan es va acostar el final del règim i durant la transició.

Per què? No ho sabria dir ben bé, però poc o molt hi devien influir les ganes de fer una presentació amable de les reivindicacions catalanes. De subratllar la voluntat del catalanisme, de fet de tot Catalunya, de col•laborar a fons en el restabliment de la democràcia amb plantejaments de més fàcil acceptació en el conjunt de l'Estat i que, per tant, no subratllessin les diferències. Entre altres una de tan substancial com el fet diferencial català.

Els qui vàrem viure aquella època ho podem comprendre. Però va ser un error, com ho va ser l'acceptació del «café para todos» que en part també anava en aquesta línia. L'únic fet que va subratllar el caràcter particular i diferent de Catalunya va ser el retorn del President Tarradellas i el restabliment provisional de la Generalitat. Un fet únic d'assumpció per part de la democràcia restaurada d'una institució de la República. Però d'això després no se'n va treure profit.

Per què és Catalunya un fet diferencial? Per les seves singularitats.

- Per la llengua i la cultura. Fets ben clau i indiscutibles, i potents. A tot arreu llengua i cultura configuren identitats ben definides.
- Per una memòria històrica, pròpia i viva en una part substancial de la població.
- A això cal afegir una mentalitat social i econòmica també ben diferenciada.
- Aquests factors creen una notable consciència col•lectiva, és a dir, el sentiment i la idea de formar part d'una col•lectivitat.
- Això, que no es dóna o es dóna molt poc a la resta de l'Estat, explica que només en el País Basc i a Catalunya hagin sorgit partits nacionalistes realment potents. Perquè només en aquests dos territoris,-conscients de la seva identitat nacional, i per tant pròpia i diferent- hi ha hagut un gruix de sentiment, de pensament i de projecte col•lectiu suficient per a fer possible partits propis nacionalistes. I, naturalment, no sucursalistes.

Tot això s'ha vist reflectit en tot el procés de reclamació de l'autonomia. O de la independència, tot i que avui no tocarem el tema de la independència. Ja ho hem fet algun altre cop.

En el conjunt de l'Estat, qui va reclamar sempre –sempre- amb força i un important suport popular l'autonomia? Catalunya i el País Basc. Repeteixo: amb força, continuïtat i arrelament popular, només Catalunya i el País Basc. La resta l'ha demanada després sobretot per emulació. O per tàctica política, és a dir, no per una raó substancial. I no és el mateix la reclamació d'autogovern arrencant d'un sentiment t col•lectiu, més encara, d'un sentiment de nació, que d'un càlcul de política oportunista. O d'un «no menos que ellos», és adir, d'un acte d'imitació, i per tant superficial, i no d'autèntica afirmació responent a una sòlida personalitat interna. No és el mateix.

En García Añoveros, mig andalús mig navarrès i bon amic de Catalunya, ja ens ho va advertir en

un article de 1996 precisament titulat «El hecho diferencial». «En España la Autonomía va a ser por arrastre». El sostre autonòmic se situarà allà on Catalunya aconsegueixi situar-lo. I ningú no voldrà ser menys, encara que mai no haguessin pensat en tenir Autonomia. Això és el resultat del «café para todos», que ja s'admet generalment que va ser un error. I un perjudici .

Ha estat un error i un perjudici per Catalunya, perquè això ha frenat i rebaixat el seu autogovern i ens ha situat constantment sota sospita. I ho ha estat per tot l'Estat que ara es troba amb una estructura autonòmica que no funciona perquè no respon a la realitat. Ara del PSOE al PP ja ho diu tothom, també en públic.

I així s'ha donat la paradoxa que per tal de no ser menos que ellos». algunes Autonomies han acabat acceptant la competència de Sanitat que durant anys no va ren voler («porque es una màquina de produir dèficit».) i d'Ensenyament. I que han rebutjat la possibilitat de tenir una policia autonòmica, cosa possible ja que Catalunya sí que l'ha demanada i obtinguda. Però és que per un Govern la policia és problemàtica. I no sol donar vots.

I no volien la coresponsabilitat fiscal perquè si bé millora el finançament autonòmic comporta un risc. I perquè, deien algunes Autonomies socialistes, «va a romper la unidad de caja». Després, quan varen veure que donava resultat s'hi va apuntar tothom. Però després de mesos d'acusar-nos d'insolidaris i d'exercir xantatge. I «no menos que ellos». però les Autonomies que pel seu Estatut podrien tenir les competències de presons, o de justícia, no les volen, perquè no serveixen per a lluir.se. I perquè poden ser conflictives i no donen vots. Per què? Perquè quan es té una real vocació d'autogovern, com és el cas de Catalunya, el que compta no és tant el risc que comporta la responsabilitat, sinó la capacitat de dirigir el país, d'acord amb un projecte propi al servei de tots els ciutadans de Catalunya. Dels malalts als agents econòmics i socials, de les iniciatives culturals als presos.

I és lògic que moltes Autonomies hagin retardat l'assumpció de competències –de vegades el Govern Central les ha hagut d'obligar a assumir-les-, perquè no tenen una autèntica voluntat d'autogovern. No han reclamat l'autogovern pel fet de tenir una consciència col•lectiva forta, ni tenen una singularitat potent. L'han demanat per consigna política, o per «no ser menos que ellos» o ni l'han demanat i els l'han imposat. Perquè la generalització autonòmica no ha respost a una autèntica vocació de les diverses regions, sinó a la de neutralitzar les Autonomies amb autèntica vocació d'autogovern degut a la seva singularitat. Una singularitat que confereix a Catalunya els atributs de nació.

I que fa que sigui diferent. Que hi hagi un fet diferencial molt fort. La negació d'això ha tingut conseqüències negatives per Catalunya, però també –com ja hem dit- per tot l'Estat.

Autor: Jordi_P
Jordi_P

https://gironanoticies.com/noticia/18820-el-fet-diferencial.htm